

Sesjon 1: Undervisere 2013

Dette er en kort oppsummering av noen hovedpunkter fra sesjonen for undervisere i årets Forskningsetisk forum.

I diskusjonene omkring forbedringer i FBIB (Forskningsetisk bibliotek) ble særlig betydningen av å kunne tilby hele ressursen på **engelsk** fremhevet av mange. Dette er meget viktig i en tid med et så internasjonalt tilfang av både studenter og lærere.

Som nest viktigste punkt ble fremhevet at man har behov for flere **cases** (diskusjonseksempler) til undervisningen. Slike cases utgjør en viktig ressurs for oppøving i forskningsetisk refleksjon.

Et tredje viktig punkt som kom frem var forskjellige behov for informasjon om diverse andre lands **regelverk og forskningsetiske systemer**. Den enkelte kan som underviser, forsker eller student ha behov for informasjon om et konkret lands regler og tilbud.

Blant mer konkrete kontroller og eventuelle **oppdateringer** som ble etterlyst i FBIB, var følgende: anonymisering, barn og samtykke, skoleforskning, kulturforskjeller mellom forskere/studenter i et prosjekt, forsøksdyrloven og forholdet velferd/rettigheter).

Andre **ressurser** i FBIB som flere gjerne ville se, var (1) en kort liste med temaer/momententer som bør dekkes i et undervisningsopplegg om forskningsetikk, gjerne med supplerende tematiseringer og litteratur; (2) flere relevante YouTube-lenker; (3) ytterligere økning av lenker til andre relevante forskningsetikkressurser.

For **arbeidet videre** ble blant annet følgende temaer nevnt som interessante: internasjonalisering/internasjonalt samarbeid; etniske grupper; student/veileder-forholdet. Hensiktsmessige arbeidsformer som ble nevnt, var case-diskusjoner og presentasjoner/rollespill.

Referat fra sesjon 2 - Samarbeid for forskningsetiske utvalg

Det var enighet om at det er mulig å ha **felles rutiner**, og at det bør etterstrebtes for å unngå ulik praksis (både mellom institusjoner og innad på ulike nivå i institusjonene). I den sammenhengen vil det være nyttig å utvikle et sett med retningslinjer for håndtering og behandling av uredelighetssaker. Rammene for retningslinjene bør utarbeides av De nasjonale forskningsetiske komiteene, men detaljene bør formuleres lokalt for å tilpasses lokale forhold.

Videre ble viktigheten av at de som jobber med klagesaker, også bør bidra i det **forebyggende** arbeidet blant annet gjennom samarbeid med undervisere, fremhevet. Det bør også vurderes om det skal opprettes **felles utvalg** for små enheter/institutter. Man bør overveie om det er hensiktsmessig å utarbeide et **felles skjema** (norsk og engelsk) som avgrenser saken og gjør saksbehandling enklere (liknende det som Granskningsutvalget bruker)

Det var flere **innspill til** hva **retningslinjer** for behandling av uredelighetssaker bør inneholde: Krav til utvalgets sammensetning (for å sikre god kompetanse og uavhengighet); prosedyrer for saksbehandling (blant annet for å ivareta de involvertes rettigheter); kriterier for å trekke grensen mellom uredelighetssaker og personkonflikter; kriterier for når saken skal sendes videre til Granskningsutvalget, og generelt, prosedyrer for hvilke saker som går til hvilke instanser; liste over mulige sanksjoner.

Det var enighet om at det er viktig å ha **bredde i arbeidet**, og at utvalgene ikke bare arbeider med uredelighetssaker. Flere spørsmål og utfordringer bør avklares henimot en felles praksis for behandling av andre forskningsetiske saker: veileders rolle og ansvar; hvordan forholde seg til omfattende saker, mekling som alternativ; mulige sanksjoner; kriterier for å trekke grensen mellom saker som omhandler forskningsetikk og personkonflikter.

Angående videre arbeidsformer i forumet, ble det særlig fremhevet at forumet bør ha en **fast post med erfaringsutveksling**, der medlemmene oppfordres til å rapportere om hva har skjedd siden sist på de ulike institusjonene.

Forumet bør ellers legge til rette for å **diskutere konkrete saker**, der man diskuterer og problemstillinger og saksgang, dette kan eventuelt gjøres på et eget møte.